

Тема. Позначення на контурній карті кордонів і назв сусідніх держав, крайніх точок, географічних центрів України та Європи; визначення координат точок, протяжності території країни в градусах і кілометрах.

Мета. Розвивати вміння наносити на контурну карту географічні об'єкти, а саме: крайні точки, географічні центри, кордони України та кордони сусідніх країн; визначати за допомогою карти протяжність України в градусах і кілометрах.

Засоби навчання. Карти: «Фізична карта України», контурна карта; кольорові олівці.

Перебіг роботи

Доцільно пригадати...

Допишіть речення.

Фізико-географічне положення країни — це

Державний кордон — це

Географічні координати точки — це

Завдання 1

Позначте на контурній карті кордон України та кордони країн, що межують з нею: Росії, Білорусі, Польщі, Словаччини, Угорщини, Румунії, Молдови (кордон України потрібно позначити червоною жирною лінією, а кордони сусідніх держав — червоною тонкою лінією).

Завдання 2

Визначте географічні координати крайніх точок України, користуючись фізичною картою атласу.

Крайні точки України	Географічна широта	Географічна довгота
Західна: с. Соломонове (біля м. Чоп, Закарпатська обл.)		
Східна: с. Рання Зоря (Луганська область)		
Північна: с. Грем'яч (Чернігівська область)		
Південна: мис Сарич (Крим)		

Завдання 3

Позначте на контурній карті (рис. 3, с. 8) крайні точки України, її географічний центр та географічний центр Європи.

Завдання 4

Визначте протяжність території України в градусах і кілометрах, користуючись фізичною картою атласу.

Варіант I: — з півночі на південь уздовж 34° сх. д.: _____

Варіант II: — із заходу на схід уздовж 49° пн. ш.: _____

Цікаво знати...

Саме на території нашої держави — у Закарпатській області поблизу села Ділове Рахівського району між містами Тячів і Рахів міститься центр Європи. Про це свідчить пам'ятний знак, на якому так і написано — «Географічний центр Європи» (рис. 1).

Географічний центр України, згідно з даними Державного комітету природних ресурсів України (наказ № 95 від 20 травня 2005 р. «Щодо уточненого місцезнаходження географічного центру України»), має координати $49^\circ 01' 39''$ північної широти і $31^\circ 28' 58''$ східної довготи. Центр розташований на північній околиці села Мар'янівка між райцентром Шпола та селом Матусів Черкаської області (рис. 2).

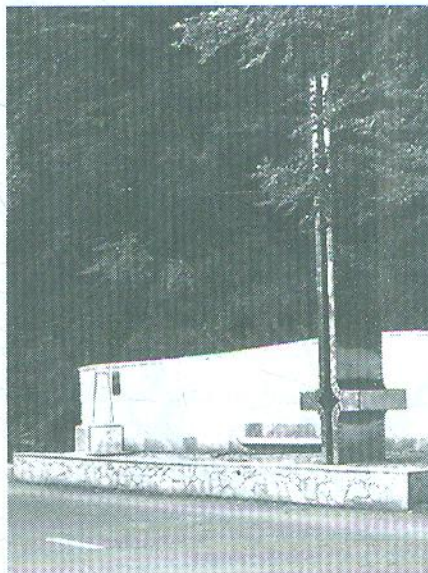

Рис. 1. Географічний центр Європи

Рис. 2. Географічний центр України